

Під Бахмутом загинув популяризатор науки Євгеній Осієвський

<https://www.facebook.com/oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsip9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKutUX76oN7mZXz3oCKKeXr3QRL1>

29 травня 2023, понеділок

Автор: **Олексій Болдирєв (Київ)**

Під Бахмутом загинув популяризатор науки Євгеній Осієвський.

Це він автор нещодавнього інтерв'ю про генетику та репресії від британського популяризатора в **Куншт**, що викликало бурхливі дискусії. Ми не були знайомі, проте ця новина так вразила мене, що першою думкою було: продовжувати обговорювати це інтерв'ю тепер є неетичним та неповагою до пам'яті оборонця України. Утім, тепер розумію, що обговорення і навіть критика цього тексту є важливою для пам'яті Євгенія, бо кожен раз, коли ми цитуватимемо його, ми можемо віддавати шану герою.

А з перпендикулярного світу через соцмережі в ці ж дні лізе інший сюжет.

Російський популяризатор науки Александр Панчін страждає через безсонну ніч, бо його не пустили прочитати лекцію в Молдові. З Александром я знайомий уже років 15, а якраз рівно 10 років тому зустрічався з ним на конференції в передмісті Петербурга. Тому, хоч-не-хоч, сюжет цей зачіпає, тим більше, що безсонні ночі в українських популяризаторів останній місяць уже без перерв. Доведеться й собі докинути.

Панчін вважає себе лібералом і просвітником, хоча завжди обережний і балансує на межі, як вчить його батько, завідувач лабораторії в підсанкційному інституті РАН та відкривач особливого класу мембранних каналних білків, названих на його честь. Тому його щиро дивує, чого існують якісь бар'єри для такого вільнодумця, який не просто є співробітником того ж інституту «подвійного призначення», але й активним захисником арештованих сибірських фізиків - розробників сумнозвісного «Кінжала».

Мені здається, я зрозумів природу цього здивованого нерозуміння.

Коли ми тусили у вконтактних навколонаукових групах у 2008-2012 роках, російські вчені завжди любили глузувати з політкоректності американських та європейських вчених щодо колись пригноблених ними народів. Ці всі квоти для афроамериканців у США, велика кількість пакистанців та індійців у Британії, стосунки між етнічними французами та громадянами Франції арабського та африканського походження тощо - завжди викликали в росіян смішочки. От дурні, чого вони принижуються (перед якимись чорними/темними/косоокими - якщо не казалось, то читалося). Проте будь-які подібні коментарі на тему пригноблення росіянами народів Сибіру чи Центральної Азії, сприймалися дуже серйозно, як провокація міжетнічних конфліктів. Росіяни (та й українці) абсолютно щиро не розуміли природу деколонізації та складних стосунків між колишніми колонізаторами, які усвідомлюють відповідальність, і колонізованими, які відчують широкий спектр емоцій відносно минулого й теперішнього. Проте власну колонізаторську політику росіяни заперечують «з порогу», бо цей наратив «братніх народів» росте з наративу «білих цивілізаторів» XIX століття без будь-яких виправлень, які сталися в тій же Англії, Фран-

ції чи США століттям пізніше.

Ось і тепер Панчін, освічений російський ліберал, має сліпу пляму в тому місці де:

- Російська імперія захопила частину східнороманських земель та зробила половину молдаван своїми підданими, відсуваючи їх від реальної влади в регіоні
- Радянська влада створила «шароварну» Молдавію з кириличним алфавітом і переважною російською мовою спілкування
- Російська федерація спровокувала війну на території держави Молдова та впродовж 31 року окупує солідну частину її території з важливим промисловим районом
- Та ж федерація паралельно веде торговельні війни з маленькою країною, поширює там свою пропаганду та з перемінним успіхом намагається встановити свій маріонетковий режим

Панчін думає, що в Молдові «просто розмовляють російською мовою», а тому він може розповісти там щось про біотехнології чи ГМО. Він посиляється на те, що багато людей у Молдові хочуть його бачити, а тому гріх його не впускати. І він не хоче впритул бачити, що ці люди хочуть слухати його, а не молодих популяризаторів з Клуж-Напоки чи Бухаресту, тільки тому, що його кровожерлива держава колонізувала цей народ понад 200 років - і продовжує це робити прямо під час його вояжа. Звичайно, він не бачить тут не тільки своєї моральної відповідальності, але навіть зв'язку між своїми лекціями й ситуацією в далекій країні. І того, що гроші за лекцію він отримує виключно через привілей мешканця метрополії.

Узагалі росіяни, скільки завгодно освічені, поведуться точно так же, як середній американський консерватор з ядерного електорату Трампа, якого бісять будь-які згадки про рабство та викликані ним привілеї та утиски убік частини громадян США. Коротка дискусія 1993-1996 років у РФ на тему «а чи не повинні ми дати свободу чеченцям/інгушам/дагестанцям/-тощо після того, що ми з ними зробили» закінчилася патріотичним уга-ром. Поки росіяни не впізнаватимуть у собі колонізаторів, вони лишаться

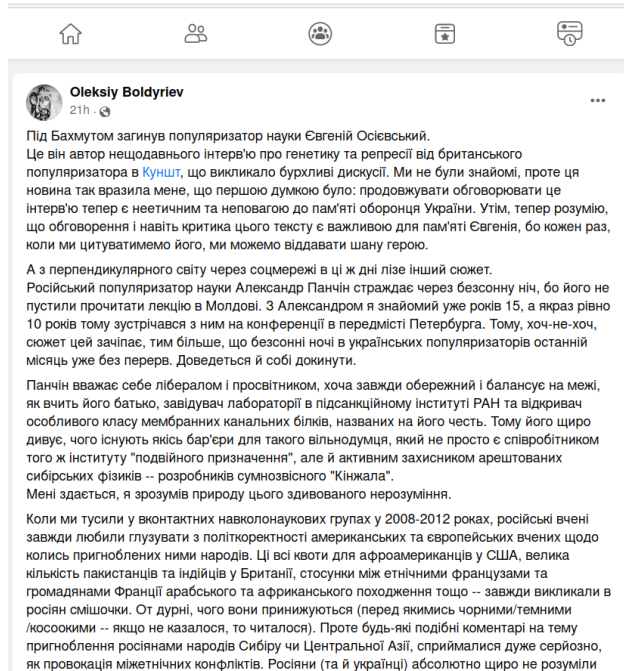
дикунами. У тезі, яку приписують Винниченку, що «російський ліберал закінчується на українському питанні», можна вставити будь-який інший етнонім з поневолених росіянами за останніх 300 років. «Ліберал» Панчін закінчився на молдовському.

Між перенесеним Євгенієм Осієвським на Донеччині й моїми безсонними київськими ночами - зрозуміла всім тут нескінченна етична відстань. Між тими ж ночами та однією ніччю дискомфорту російського ліберала-колонізатора - теж прірва. Тому подібні порівняння бісять українців, але зате й дозволяють сформулювати оцінку ситуації. Читаймо тексти Євгенія, не забуваймо наших героїв.

(Фото - з сайту «Куншт»)

Скріншот - Оригінал

/oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsi9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKuU76oN7mZXz3oCKKexr3QRLI

Oleksiy Boldyriev
21h · 🌐

Під Бахмутом загинув популяризатор науки Євгеній Осієвський. Це він автор нещодавнього інтерв'ю про генетику та репресії від британського популяризатора в [Куншт](#), що викликало бурхливі дискусії. Ми не були знайомі, проте ця новина так вразила мене, що першою думкою було: продовжувати обговорювати це інтерв'ю тепер є неетичним та неповагою до пам'яті оборонця України. Утім, тепер розумію, що обговорення і навіть критика цього тексту є важливою для пам'яті Євгенія, бо кожен раз, коли ми цитуватимемо його, ми можемо віддавати шану герою.

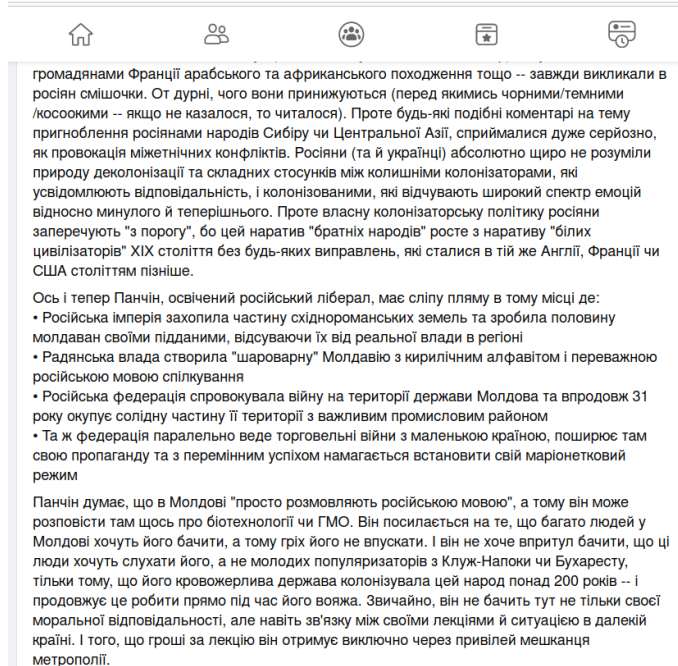
А з перпендикулярного світу через соцмережі в ці ж дні лізе інший сюжет. Російський популяризатор науки Александр Панчін страждає через безсонну ніч, бо його не пустили прочитати лекцію в Молдові. З Александром я знайомий уже років 15, а якраз рівно 10 років тому зустрівся з ним на конференції в передмісті Петербурга. Тому, хоч-не-хоч, сюжет цей зачіпає, тим більше, що безсонні ночі в українських популяризаторів останній місяць уже без перерв. Доведеться й собі докинути.

Панчін вважає себе лібералом і просвітником, хоча завжди обережний і балансує на межі, як вчить його батько, завідувач лабораторії в підсанкційному інституті РАН та відкривач особливого класу мембранних каналних білків, названих на його честь. Тому його щиро дивує, чого існують якісь бар'єри для такого вільнодумця, який не просто є співробітником того ж інституту "подвійного призначення", але й активним захисником арештованих сибірських фізиків -- розробників сумнозвісного "Кінжала".

Мені здається, я зрозумів природу цього здивованого нерозуміння.

Коли ми тусили у вконтактних навколонаукових групах у 2008-2012 роках, російські вчені завжди любили глузувати з політкоректності американських та європейських вчених щодо колись пригноблених ними народів. Ці всі квоти для афроамериканців у США, велика кількість пакистанців та індійців у Британії, стосунки між етнічними французами та громадянами Франції арабського та африканського походження тощо -- завжди викликали в росіян смішочки. От дурні, чого вони прикидаються (перед якимись чорними/темними /косоокими -- якщо не казалося, то читалося). Проте будь-які подібні коментарі на тему пригноблення росіянами народів Сибіру чи Центральної Азії, сприймалися дуже серйозно, як провокація міжетнічних конфліктів. Росіяни (та й українці) абсолютно щиро не розуміли

n/oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsi9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKuU76oN7mZXz3oCKKexr3QRLI

громадянами Франції арабського та африканського походження тощо -- завжди викликали в росіян смішочки. От дурні, чого вони прикидаються (перед якимись чорними/темними /косоокими -- якщо не казалося, то читалося). Проте будь-які подібні коментарі на тему пригноблення росіянами народів Сибіру чи Центральної Азії, сприймалися дуже серйозно, як провокація міжетнічних конфліктів. Росіяни (та й українці) абсолютно щиро не розуміли природу деколонізації та складних стосунків між колишніми колонізаторами, які усвідомлюють відповідальність, і колонізованими, які відчувають широкий спектр емоцій відносно минулого й теперішнього. Проте власну колонізаторську політику росіяни заперечують "з порогу", бо цей наратив "братніх народів" росте з наративу "білих цивілізаторів" XIX століття без будь-яких виправлень, які сталися в тій же Англії, Франції чи США століттям пізніше.

Ось і тепер Панчін, освічений російський ліберал, має сліпу пляму в тому місці де:

- Російська імперія захопила частину східнороманських земель та зробила половину молдаван своїми підданими, відсуваючи їх від реальної влади в регіоні
- Радянська влада створила "шароварну" Молдавію з кириличним алфавітом і переважною російською мовою спілкування
- Російська федерація спровокувала війну на території держави Молдова та впродовж 31 року окупує солідну частину її території з важливим промисловим районом
- Та ж федерація паралельно веде торговельні війни з маленькою країною, поширює там свою пропаганду та з перемінним успіхом намагається встановити свій маріонетковий режим

Панчін думає, що в Молдові "просто розмовляють російською мовою", а тому він може розповісти там щось про біотехнології чи ГМО. Він посилається на те, що багато людей у Молдові хочуть його бачити, а тому гріх його не впускати. І він не хоче впритул бачити, що ці люди хочуть слухати його, а не молодих популяризаторів з Клуж-Напоки чи Бухаресту, тільки тому, що його кровожерлива держава колонізувала цей народ понад 200 років -- і продовжує це робити прямо під час його вояжа. Звичайно, він не бачить тут не тільки своєї моральної відповідальності, але навіть зв'язку між своїми лекціями й ситуацією в далекій країні. І того, що гроші за лекцію він отримує виключно через привілей мешканця метрополії.

[m/oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsiP9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKutUX76oN7mZXz3oCKKeXr3QRLI](https://m.oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsiP9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKutUX76oN7mZXz3oCKKeXr3QRLI)

Ось і тепер Панчін, освічений російський ліберал, має сліпу пляму в тому місці де:

- Російська імперія захопила частину східнороманських земель та зробила половиною молдаван своїми підданими, відсуваючи їх від реальної влади в регіоні
- Радянська влада створила "шароварну" Молдавію з кириличним алфавітом і переважною російською мовою спілкування
- Російська федерація спровокувала війну на території держави Молдова та впродовж 31 року окупує солідну частину її території з важливим промисловим районом
- Та ж федерація паралельно веде торговельні війни з маленькою країною, поширює там свою пропаганду та з перемінним успіхом намагається встановити свій маріонетковий режим

Панчін думає, що в Молдові "просто розмовляють російською мовою", а тому він може розповісти там щось про біотехнології чи ГМО. Він посилається на те, що багато людей у Молдові хочуть його бачити, а тому гріх його не впускати. І він не хоче впритул бачити, що ці люди хочуть слухати його, а не молодих популяризаторів з Клуж-Напоки чи Бухаресту, тільки тому, що його кровожерлива держава колонізувала цей народ понад 200 років -- і продовжує це робити прямо під час його воляжа. Звичайно, він не бачить тут не тільки своєї моральної відповідальності, але навіть зв'язку між своїми лекціями й ситуацією в далекій країні. І того, що гроші за лекцію він отримує виключно через привілей мешканця метрополії.

Узагалі росіяни, скільки завгодно освічені, поведуться точно так же, як середній американський консерватор з ядерного електорату Трампа, якого бісять будь-які згадки про рабство та викликані ним привілеї та утиски убік частини громадян США. Коротка дискусія 1993-1996 років у РФ на тему "а чи не повинні ми дати свободу чеченцям/інгушам /дагестанцям/тощо після того, що ми з ними зробили" закінчилася патріотичним угаром. Поки росіяни не впізнаватимуть у собі колонізаторів, вони лишаться дикунами. У тезі, яку приписують Винниченку, що "російський ліберал закінчується на українському питанні", можна вставити будь-який інший етнонім з поневолених росіянами за останніх 300 років. "Ліберал" Панчін закінчився на молдовському.

Між перенесеним Євгенієм Осієвським на Донеччині й моїми безсонними київськими ночами -- зрозуміла всім тут нескінченна етична відстань. Між тими ж ночами та однією нічною дискомфорту російського ліберала-колонізатора -- теж прірва. Тому подібні порівняння бісять українців, але зате й дозволяють сформулювати оцінку ситуації. Читаймо тексти Євгенія, не забуваймо наших героїв.

(Фото -- з сайту "Куншт")

[/oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsiP9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKutUX76oN7mZXz3oCKKeXr3QRLI](https://oleksiy.boldyriev/posts/pfbid02kUvsiP9ovBzcbf6cbqYkg8gnFy9xBLTa3zrzDqKutUX76oN7mZXz3oCKKeXr3QRLI)

Між перенесеним Євгенієм Осієвським на Донеччині й моїми безсонними київськими ночами -- зрозуміла всім тут нескінченна етична відстань. Між тими ж ночами та однією нічною дискомфорту російського ліберала-колонізатора -- теж прірва. Тому подібні порівняння бісять українців, але зате й дозволяють сформулювати оцінку ситуації. Читаймо тексти Євгенія, не забуваймо наших героїв.

(Фото -- з сайту "Куншт")

👍❤️👍 Юрій Бенгус and 612 others

52 comments 218 shares

👍 Like

💬 Comment

🔗 Share

